Година II. Самоков, Септември 1922 год. Брой 1.

ОРГАН НА УЧАЩИТЕ СЕ ПРИ АМЕРИКАНСКИТЕ ГИМНАЗИИ — САМОКОВ.

Главен редактор: Васил А. Радев

РЕДАКЦИОНЕН КОМИТЕТ: Недялка Константинова, Надя Будурова, Радка Манафова, Димитър Григоров, Асен Николов, Цветко Попов.

Администратор: Георги Тодоров

Годишно течение десет броя. — Абонамент 25 лева. — Излиза месечно.

Нашата задача.

С този брой „Рилски шепот" започва своята втора годишнина. Като имаме предвид незабравимия пример, който миналогодишния редакционен комитет ни остави, като не забравяме всичко онова, което миналогодишните редактори направиха при наличността на пречките, с които имаха да се справят, и като се радваме, че „трудното" начало вече е минато, нека се надяваме, че „Рилски шепот" и тая година ще има щастието да бъде подвързан в разкошни корици, на първата от които да пише: „Рилски шепот" — втора годишнина".

Ония, които са чели „Шепота" още миналата година, знаят и помнят неговите цели. Като вярваме, обаче, че ще има и такива, които ще почнат да го четат от тая му годишнина, не смятаме за излишно да повторим онова, което ни предстои.

Преди всичко „Рилски шепот" е *орган* на учащите се в Американските училища. Това ще каже, че той ще се пълни с събитията и случките, които характеризират живота в тия училища, за да може някога онзи, който е бил тука ученик, да има ясни спомени за всичко преживяно. От това последното следва, че „Шепота" от друга страна ще бъде връзка, ще бъде вързото, което ще опасва в едно всички, които се интересуват за тия училища — били те родители на ученици, които сега се намират тук, били те самите тия ученици, били те такива, които едно време са били тука ученици или учители.

Освен всекидневния живот, „Рилски шепот" ще изнася на бял свят всички ония предложения и мнения, които учениците имат за подобрение или допълване на училищния живот. Той не ще отказва да бъде място, където да се разискват съдбоносни за учениците въпроси, не ще откаже да напечати всяка критика, похвална или не за всяко важно с ъ б и т и е случило се, или ще се случи в училищата

В „Рилски шепот" ще се печатат и трудовете на ония ученици, които имат желание и способност и в литературата — поезия. Всеки, който се чувствува силен в тая насока, без страх може да дава работите си за печат и стига те да заслужават това, ще бъдат първите печатни работи на може-би бъдещи таланти.

Покрай всичко това, обаче, „Рилски шепот" тая година ще си позволи да борави в още няколко области, ще се потруди да бъде полезен на читателите си и в някои други отношения, в които миналата година по една или друга причина не е застъпил. Така, той няма да остане съвсем хладнокръвен и към ония дела, които се вършат вън от оградата на училището, в града, стига те да имат малка или голяма пряка или косвена връзка с нас, като ученици или училища. Така, американските ученици от тук ще узнаят съдържанието (в резюме, разбира се) на сказките, които се държат вън в града по интересни въпроси и по една или друга причина не са били посетени от тях, тук ще намерят отзиви

и рецензии за разните изложби и вечеринки, които се устроиват вжн и пр.

В „Рилски шепот" тази година ще се опитаме, до колкото силите ни позволяват, да отворим една „литературна хроника" — да даваме отзиви и рецензии за велики наши и чужди хора — писатели, общественици, музиканти и пр., за които поради тяхни празненства, юбилеи или други такива, говорят и чуждестранните вестници и списания. Мислим да отбележим всеко по-важно културно, просветно или тем подобно сжбитие, случило се у нас или в чужбина. Вервме, че всичко това не ше бжде безинтересно за нас, учениците, а и за всички читатели, защото малцина са ония, които могат да узнаят за сжобщаваното сжбитие направо от чуждестранните вестници.

Като се надяваме, че вестника ще бжде посрещнат пак с сжщия ентусиазм, както миналата година от всички — ученици, ученички, учители, бивши ученици и всички заинтересувани в нашите училища, ние оставаме с надеждата за една блискава втора годишнина на списанието.

Редакцията.

В. А. РАДЕВ.

НЕКОЛКО ДУМИ ЗА ПЖРВАТА ГОД. НА „Р. ШЕПОТ".

(ПО ПОВОД ЕДНА КРИТИКА).

След едногодишен живот, пжлен с колебания, премеждия и ред други спжлници от тоя род, след като една цяла година той пжлни колоните си сжс сжбитията и проявите на училищния живот в пансионите, след като не се умори да бжде верен страж на ученическите ни интереси и не отказа в нито един свой брой да услужи на едва зараждащите се таланти или способности — „Рилски Шепот" прескача прага на своята втора-годишнина. Като негов редактор сега и като член в редакцията му миналата година, ползувам се от случая тука да свжрша еднаж за винаги с един щекотлив вжпрос, повдигнат в края на миналата година относно редактирането на списанието.

„Рилски Шепот" се сжздаде при едни много изключителни обстоятелства и пжрвата му годишнина сжвпадна с една необикновена училищна година. Да говорим повече за тая последната е излишно — колоните на миналогодишното течение на списанието са пжлни с нея, за да ги не пжлним и сега. Ако тука споменавам за нея, то е само за лишен пжт да подчертая пречките, които тя сжздаде на всеко проявление в училището ни, още повече на нашия новороден орган. Това много добре се знае от всеки, който отблизо е следил живота и вестника ни миналата година и никакво сжмнение няма, че ония дребни грешки, които се срещат тук-таме в списанието се дължат най-много на нея, като изключим факта, че всѐ пак списанието беше в самото си начало (а всеко начало е трудно) и редакторите му никак не беха запознати с работата, която им предстоеше.

Вместо, обаче, на вжпроса да се погледне от тая страна, а следователно редакцията да бжде уважавана и насжрчена, намериха се хора, от там отдето най-малко се очакваха, които с едно особено предубеждение и дори презрение се нахвжрлиха вжрху списанието ни, намирайки го пжлно с дефекти и несжстоятелности, които в никой случай не позволяват излизането му за напред. „Рилски Шепот" биде намерен „орган на заблудени и амбициозни ученици", които превжзнасяли до „незаслужена" висота онова, което било „в сжщност" и искали да унижат колкото се може повече всичко, което било „вжн от тях" — да се изразя по-конкретно, списанието издигало премного нашите училища, а унижавало народните гимназии, сиреч, било пристрастно. Това едно — второ, в „Рилски Шепот" освен, че се пишели неверни работи (каквито били горните „превжзнасяния" и „унижения"), тия били написани на един „непристоен" и „неприличен" език. Трето — „литературата" на списанието била „глупава" и „неиздържана". Всички тия критики аз, като такжв пред когото се направиха те, предадох на главния (и следователно най-отговорен) редактор миналата година и преди да пристжпя да им отговоря направо, ще си послужа по-напред с хубавия и кратжк отговор на обичния ни пржв редактор: „Та какво, каза той, „Рилски Шепот" е *наш* орган, орган на тия, които следваме при Американските гимназии и ние високо заявяваме, че той служи само на нас, че той защищава нашите *интереси*, че той се занимава с нашия живот, прокарва нашите *мнения*, сочи нашите *привилегии*. За каква „пристрастност" може да се говори тогава? — А колкото за езика, не значи, че като *нямаме цензура*, не можем и не се самоконтролираме. По тоя вжпрос ваш джлг е, като бждещи редактори, да отхвжрлите това тежко обвинение. А за „литературата" — и тя е на лице. Всеки може да

се произнесе". Това са думите на бившия главен редактор Хр. Янев и аз много сжжалявам, че сам той лично не можа да третира вжпроса и тази статия, а остави това на мене.

Кжм отговора на главния редактор, аз няма да прибава много — той е тжй точен, че няма нужда да се впускаме в много подробности. Като автор на една статия от последните броеве на миналата годишнина на „Рилски Шепот", която (статия) се цитирà в критиката, искам да кажа само две думи. Казах, че ни обвиняват в лош език — много „некрасиво" сме се отзовали за някои преподаватели на народните гимназии — че те се отнасяли с учениците, като с животни. Такова нищо има казано в вестника (в гореказаната статия), но то е истина, а истината, макар че е горчива, не трябва да се замжлчава.

Относно поместената поезия и аз няма да кажа друго, освен онова, що каза главния редактор — тя е на лице и всеки може да я види. Да се не забравя, обаче, че това са работи на млади и неопитни ученици. В миналото ние обявихме, че вестника ще услужва и в тая насока на своите ученици и всичко, което е заслужавало, е взело място в него. Повече по това е излишно.

Това имах да кажа. „Рилски Шепот" ще продължава да излиза и за напред — привилегиите на американските ученици не лесно се изгубват. Моето единствено желание за сега е — дано за напред няма нужда от подобни отговори на подобни критики!

Велин.

Есенни листа.

Предвестници на тжжна есен
Капят листа пожжлтели,
Нечута, тжжна — свойта песен
Те отдавна са изпели.

Нападали едно вжз друго
В страни чужди, нежелани,
Своята сждба проклинат,
Плачат за дните мечтани....

Орхидея.

SOUVENIR.

Помня аз, че помниш и ти,
дните на дивни мечти;
Дали ще се пак, дали ще се пак,
повжрнат тжй, както преди?...
. . . . . .
И скжрбната есен и скжрбно
златистата есен
изплака и сетните дни..
Че никога веч, че никога веч,
ликжт ти не ще отрази.

И.

Преживелици.

Днес е последният учебен ден. Как странно звучат тези думи!... По аз ще ида далеч — там при нашите, ще бжда свободна и ще се чувствувам щастлива без тази голяма ограда.

Шадравана бжрзо шумоли, небето е ясно, всичко е свежо, всички се смеят. Хубаво е да си свободна!

Ето и автомобила идва, той спира вече и аз едва мога да привикна с мисжлта, че след няколко минути ще ме отнесе далеч и ще ме направи свободна.

. . . . . .

Ние сме вече на пжт. Едно тежко неопределено чувство ме измжчва и аз непрекжснато мълча: „Колко далеч остана пансиона! Колко ми е тежко за него! Боже мой, колко хубаво се живееше зад дебелите влажни стени!" Бжрже се носим из Софийското дефиле, а нещо страшно е заседнало в гжрдите ми и аз едва задържам сжлзите си.

„Ах, кога ли пак ще се вжрна назад?"

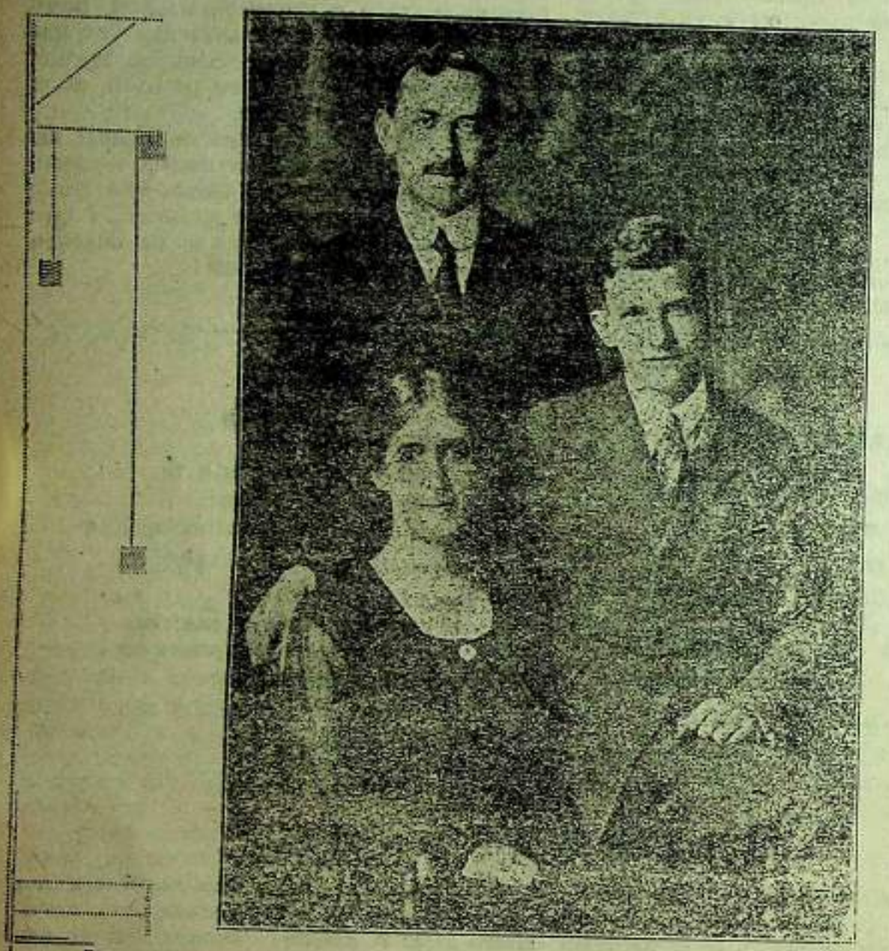
. . . . . .

Понякога дните летят, а по никога приличат на цяла вечност. Аз често, или по-право непрестанно мисля за пансиона. Строгите закони, сега ми изглеждат не така страшни. Хилядите малки неприятности — почти сжщи, а затворническия живот тоже красив. Отдавна вече броя дните на моето заминаване и как хубаво се чувствувам при всеки отжснат лист на календара!...

Последния ден на ваканцията дойде. Аз сжм така щастлива. Най-после ще тргна пак за там, кадето се живее така хубаво. Ето вече няколко мои другарки дойдоха да ме питат, кога ще заминавам за училище, а те всичките бяха толкова радостни, като ме питаха, кога ще пътуваме.

— Ето ме пак в големия сив автомобил: „Сбогом, Сбогом" хиляди пжти казвам на майка си С'богом на голямото черно куче, на цветата, на джрветата, и аз сжжалявам, че не казах на всекиго, когото срещнах, колко се радвам, че заминавам за пансиона!...

Потеглихме. Роди мисли пълнеха главата ми

Директора господин Остранд заедно с семейството си — госпожа Остранд и синът им Алан, които миналата година бяха в Америка. Снимката е направена малко преди тръгването то на госпожа и господин Остранд (Алан е останал там да следва) за насам. Те пристигнаха тук на 8 т. м., когато господин Остранд вае директорското си място в мъжката гимназия.

и аз не забелязах, когато наближихме града, а след няколко минути спряхме пред пансиона. Тежката врата скръцна и се отвори. Много засмени очи ме посрещнаха и изведнаж со дига голям шум от който почти бях оглушала. Аз с все сила се затичах и исках да видя всичко ли е на местото си, както онази година.

Сега цветята изглеждаха по-свежи, боровете по-самотни, а шадраван е спрял монотонното си дрмолене. Обръщам се и на всякаде виждам познати светли лица. Само тук-там някои насълзени очи на нова ученичка въпросително се спират върху мене и очудено ме гледат. „Нима си толкова щастлива вред този двор?" О, да, викам аз и питам, кога ли ще дойдат всички?

Една след друга идват всички ученички, а аз често се запитам: кога ли ще дойде и последната? Кога ли тежката врата ще се дръжне и глухо затвори след нея?....

Unknown.

Г. Тодорову.

* * *

J am sad . . .
Outside it is raining. How sadly falls the rain . . .
Jt sounds so sad, that J'm begining to cry . . .
Jam crying . . .
Big tears rolls down slowly one by one . . .
And there is nobody to tell me, just one kind word.
Nobody!
Why? . .
Outside how sadly falls the rain. . .

Many years ago J had a dear beloved friend .. Many years ago . . . But he died! . . .
. . . And every night J hear the city to roar:
— You are alone, alone!...
— And you will stay so to death! Was gracking a black crow.
— And no one will want you for his friend!
No one! . .
. . . Was whispering the quiet evening wind
Why? . .
O, God tell me! . .
. . . . . .
Rut there is no answer.
Only silence . . .
Terible silence! . . .

Misquito

Кямпа*) в Чам-кория.

(Писмо до М . . .)

Подават ми писмо. О, та то е много фантастично. От кого ли ще е? Покана, да поканата за кямпа. Най-после получих и това писмо. И тъй, след няколко дена трябва да тръгвам.

Пишат ми, че щяли сме да прекараме много хубаво. Е, добре, тогава и аз ще ида.

Сутрин. Всички сме на гарата. Днес с мене се случва голямо събитие, което друг път не ми се случвало в живота, а именно, че ще пътувам сама. Трена тръгва. Разни картички се разменят.

„Сбогом, сбогом" се чуват гласове. Наистина, много е чудно да пътуваш сам. От всяка гара хлуят хора. В трена е натъпкано, задушно, не се търпи. Като се намирах в такова положение, изведнаж си спомних думите, които често ни се споменаха: „Да си отваряме прозорците и да не дишаме задушен въздух". Но сега, ако ми беше възможно, бих отворила и покрива на трена, а не само прозорците. Но и то мина. Слезох на гара Костенец, където щях да пренощувам.

Ето ме на път към Чам-Кория. Дъжд постоянно вали. На където се обърнеш все по-хубави и по-хубави картини. Наистина, чудесен е Божия свят! След дълго клатушкане стигнах Чам-Кория. Тук момичета, там момичета, няма ги. Потеглювам си за Самоков. От далеч се виждат високите стени, но нито едно момиче не се вижда. По какво е това—и тук ги няма!?... Влизам в мъжкото училище. Ето г-н Р. и две ученички, приготвили се да вървят някъде. След малко се разбрахме — отиват в Чам Кория.

Беше мрачкаво привечер, когато четирмата тръгнахме обратно. Всички с палто на рамо и бързи крачки вървяхме към определеното място. Интересни разговори се водеха и буйни смехове се чуваха от време на време. Небето намръщено гледаше на нашата весела група. По едно време взапа дъжд. Но нека си пане, на нас нищо не ни стана: ние продължихме да вървим напред. Когато стигнахме на „песъка", г-н Р. ни заяви, че ще остане тук, а ние сами да отидем до вилата. Тръгнахме. Порои дъжд се излива над нас. Сгушени една в друга, ние вървим да търсим вилата. Но ето, че сме я забравили. Къде ли беше? се питахме. Тропаме на една врата. Молим, да ни покажат къде е вилата. Като ни обясниха на къде се намира тя, отново тръгнахме. Ето я пред нас. На около всичко глухо, тайнствено. Никаква светлина не се вижда. Потропахме на един прозорец, където се показа една фигура и след малко отвори вратата. Веднага хиляди въпроси — «кога, как сме дошли". — Че как — с краката си, разбира се!

След малко си легнахме. Сънища каквито щеш.

На сутринта в 6 часа тръгнахме за „Мусала". Охо, ето третото велико събитие: от морското равнище на „Мусала" не е шега, 2935 м. да се изкачваш на височина. Пред нас каквото не щеш:

*) *Camp* (кямп) английска дума, която означава „лагер", „прекарване на лагер" или нещо подобно. Този за който се говори тука, беше уреден от Мл. Хр. Д-во това лято от 5 до 12 септ. т. г. в Чам-Кория.

боровника, дървета, скали, езера и пр и пр. С тоягн в ръце бавно вървехме напред. От време на време се чуваше някой уморен да се проси-ва: „rest.“*) И после пак бавно, бавно потеглювахме напред. Дъжда тихо продължаваше да ръмоли. „Къде сме тръгнали, и за какво сме тръгнали“ се запитвахме от време на време. Седнахме до едно езеро, да си починем и похапнем. Изведнаж се чу един възклицателен вик: «ето кръста на Мусала“. И наистина, далеч нейде в облаците, едва се прозираше нещо, като кръст. С поглед устремен в него, ние пак потеглихме. Път ужас! Камъни и скали, все една и съща гледка се виждаше пред нас. От време, на време някой извикваше: „ето още едно езеро“. И дълбоко там в пропастта, ние виждахме да се синее кристалната му вода. Пътят стана много уморителен. „Rest“ почна почесто да се произнася. Най-после, капнали от умора, ний стигнахме там, където се бяхме упътили. И какво мислите имаше тук? Нищо. Само една дървена постройка и нищо по вече. Погледнахме наоколо — разкош. Ето там Дунав, а още по далече Бяло море (само да не повервам). Най после и ние видяхме това, което малцина са видели.

Пътя назад беше лесен. След като подкрепихме силите си с по едно парче черен хляб и малко студена вода, ний бързо потеглихме и не след много стигнахме в вилата. Навечерявме се и си легнахме. На сутринта всички бяхме бодри и весели, готова още веднаж да отидем до Мусала.

Всеки ден, след закуска имахме молитва, сказка и библейски урок. Това траеше до обед. След обед пак почваме нашите пътешествия. През другите дни ходихме на: Черната скала, Широката поляна, Бел-вю, Ялите и на много други по-забележителни места.

Цяла Чам-Кория пребродихме.

Вечерно време, след вечеря, вдъхновени от хубавата природа, ний почвахме да пеем разни английски и български песни и да играем игри. Това продължаваше до към 9 ч., когато трябваше да си легнем. През свободното време на деня ходехме из гората да търсим камини, които обичахме да берем и ядем. Весело, много весело беше там! А последната заран, когато всяка ученичка бързаше да си прибере денка и да го хвърли през прозореца, ние с мъка гледахме към любимата си вила, с която трябваше да се разделим.

*) Rest (рест) тоже английска дума. На български значи почивка.

САН САНУВАН.

ТРЕПЕТИ

НА ЕДНА . . .

Сам. Мрак. Кръгът студена. Надежда всяка изчезла.

Но ето: — Някой предпазливо ме пипа. Искам обяснение. Тих, развълнуван глас говори: — Чуй!... Ти не си сам. Аз съм с теб.

Не! Ти не си за мен! Отсичам аз и продължавам кръз мрака сам. Но гласа говори зад мен: — Аз съм сам. Аз страдам! . . . И бавно глъхнат отчаяни слова . . . Мълния трясва и светлина, светлина! . .

Ех, Аригона, аз живея живот странен, живот пълен с видения чудни.

Аз виждам тайнствена бяла светлина! Тя е неотлъчно при мен.

О, оня щастлив, "най-нещастен" ден в безцветния ми до тогава живот, когато за пръв път те зърна очудения ми взор! . . .

Ти бе в тъмна мантия и черно було, с пояс от преплетени сребърни змии. Очите ти изричаха нямо всевластна повеля!

Тогава ти бе тъй властно хубава! . . .

Сребърна луна несетно се вземаше в синевата. Владееше нежен тленунжен полумрак. И тогава, златокоса, жестока Аригона, се роди тази чудна бяла бляскава светлина!

Дето и да ида, се тя е при мен, вътре в мен!

Тя изпълня всемира!

Заспивам и пак те виждам, бяла блеснава светлина!

Беше мрак и изведнаж — светлина, светлина и черна мъка! . . .

И морно скърбно сърце зове горко в безбрежната мъртва шир:

— Кажи ми, яви ми, коя си Ти, от де си Ти, бяла, бляскава светлина? . . .

Строга тишина.

Светлината става все по-бяла и по-светла и в безмълвието на горестна тишина прозвучава властно звучна двукратна реч: - любов вечна, любов неизбежна!

. . . . . .

Скърбно сърце рони радостни сълзи.

* * *

Смъртна тишина цари над горестната шир. От нийде звук, от нийде знак на живот. Владее властно строга пустота.

Душата стене окована в вериги железни. Стене прикована от черна мъка . . .

— — — Аригона, Аригона! Таиш ли поне спомена за миналите безумно прекарани дни? . . .

Ех, минали свидни дни, колко бързе отлетяхте!... Отлетяхте, а ще ли се върнете някога?

Ято черни гарвани прелита с зловещ грак.

О, гръм и тишина, мрак и светлина, ще ли изчезнете някога? . . .

Смъртна тишина цари над горестната шир.

* * *

Аригона, Аригона! Зове тъжно някой сред нощта.

Аригона, ела при нещастния Нефег! Звучи отчаяна реч.

Но всуе! . . .

Лежи Аригона, пияна от страст, на силните Зарибови мишци и шепне в сънна забрава: — Зариб, Зариб! Колко много те обичам!

В замъгления й памет бе изчезнал спомена за до вчера любимия Нефег.

— Аригона, някой горко плаче вън по теб в нощта. Тихо прошепва в ушите й Зариб.

— Не, любов моя! Тихия вечерен зефир, сам тихо свири по широколистни палми. Само той дружe мой! И още по силно стегаше в огнени обятия изнемогващия от страст Зариб.

— — — Нечии стъпки бавно заглъхват в нощта.

. . . . . .

Мълчание.

. . . . . .

— — — На сутринта, кърваво око плахо устреми зачуден взор към тъжна гледка. Пред шатъра на Аригона лежеше мъртав, облян с черна съсирена кръв младия Нефег.

Нейната любов го бе убила.

— — — А късно през нощта се носеше, пълен с горестни сълзи, зов: — Аригона, Аригона! . . .

САН БЛЕНУВАН.

Трепети през стражно посредрека лунна нощ.

През мрежата на меката лунна светлина, призрачна рана малком разгъна свитъка на моята душа и в безмълвието на дивна лунна нощ прозвучаха безумни слова . . .

Слова на безумна скърб . . .

. . . . . .

Сам сред немите талази на безмълвна тишина. Лих вятър изтихом ласкаеше посребрените листа на самотна акация . . .

. . . И в мрака ми мисъл несетно проблясна свидни спомени за знойни никога дни . . .

. . . . . .

И с разискрени от горест очи, аз призовах мъртвата луна . . . А тя бе тъй чиста, чиста като отронена сълза, че скърб, „тиха бяла скърб“ подигна ресници и промълви в душата ми: — Защо?...

Пред горестния ми взор се разтилаше море, море от безумна, бездушна тъжба подирила живота в суетата.

. . . И чух глас да вопие:

— Защо, защо?

. . . . . .

Съдбата подигна вуала на любовта и в сърцето ми застана спомен . . . А когато чужди хора потъпкаха душата ми, когато нежния акорд на любовта отзвъня в сърцето ми на черна умраза, в безсилието на мойте посъхнали гърди, аз чух стенание и проклятие въз живота ми.

О, нима за туй живях, нима — за туй живях, да видя след дни, че всичко чезне, всичко мре в каменните прегради на живота . . .

. . . Живот! . . . Живот! . . .

Всичко отмина, всичко угасна; нежния спомен, свидните дни . . . О . . .

Това бе блян,

Това бе сън!

Това бе нежен звън, който звънна в душата ми и вред вечния тъжен на живота, ми поднесна с тих акорд за чудни дни, за дивна нощ! . . .

Секаш копринена завеса изтъкана от лунни лъчи прикриваше трепетната гръд на гръда и не-

бесна въздишка отронена край тиха тъга премрежваше посребрената странно природа.

. . . О, съдба, жестока съдба, защо не бих нанизал халките на моя живот в дълга верига и в зачатието на всяка дума да влея отрова, та чужди хора кога надникнат в утайката на моята душа, набрала се от дълги дни, с наслада да пият от черната отрова и в усмивката на смъртта да намерат нектара на сетния покой! . . .

. . . . . .

Аз видях човек да носи свойто отмаляло тяло в покоите на смъртта и с диханието на отчаянието да проклина живота:

— Защо, Ти, Творецо на земята, създаде този мътен поток от тълпи? . . . Защо нахвърли семе на проказа по телата, та безумци да измъчат и сетната надежда породена в душата? . . .

. . . И властен глас проклина!

И властен глас посе семе на отчаяние!

И властен глас предрече гибелта на моя сетен край!

Под самотната акация бе отминал мътния поток и само лунни петна се разливаха по билия друм . . .

George.

„WE FROM A. S. B."

Много се писа и говори, че се направиха крупни неща в A. S. B., обаче считам за нуждно да спомена и едно друго дело, което повърхностно изглежда маловажно, но в същност е от голямо значение за единството ни тук като голямо семейство и мощен фактор за създаването на school spirit в училището ни. Това, именно, дело е тъй нареченото ни вечерно празденство „welcome meeting", което за пръв път бе устроено в началото на изтеклата учебна година и първата събота вечер на настоящата.

Всеки новодошел ученик в пансиона в първите си дни се чувствува чужд за всички, далеч от своите домашни и познати, обиколен с особени и нови за него неща. Главната задача на това ни семейно празденство е, именно, премахването до нейде на всички тия особености, които обикалят новите ученици. Малката импровизирана програма, песните и думите, казани от някои по-стари ученици, подействуваха тъй благоприятно за създаването на интимност между стари и нови, щото това се почувствува още същата вечер: един от новите ученици, по собствено желание изпълни един от най-задоволителните номера на веселата вечер. Този пример говори много силно, че нашето „welcome meeting" постига своята цел.

На тазгодишното „Welcome" особно от голямо значение беха думите на един наш приятел, тъкущо свършил. Той изтъкна шест годишния си живот в пансиона, изложи функциите на разните ученически организации и остави някои съвети на по-малките. А всичко това беше тъй силно и впечатлително!

От веселото „welcome meeting", обаче все пак остава една сянка от разлика между старите и нови ученици. И при все, че последните са предразположени вече към успокояване и запознаване с всичко що им бе чуждо, все пак са хладни към другарите си и към някои поне неща тук в пансиона. Обаче и за тези малки, останали от „welcome meeting" различия между стари и нови ина ден в който тези граници помежду им абсолютно изчезват и тогава няма вече „ти си нов" а „аз — стар", но само — „ние от A. S. B.".

Това е деня на нашия тържествен, традиционен празник „Св. Илия". Да описвам какво става на него и какви са последствията е излишно — всеки знае това и моята цел с тези няколко редове е не да дам на почитаемите си читатели някакво художествено описание на празниците, а имайки пред-вид гореказаното и личната си опитност, да апелирам към всички ученици от A. S. B. да не изоставят тъй начини за създаване интимност помежду си, защото това е така, и така трябва да става и в бъдещето.

— Училищният оркестр тази година обещава (от репетициите, които чухме) да бъде много по-добър от миналата година. Състава му е увеличен — 17 души. Същото се отнася и за смесения хор. В най-близко бъдаще се очаква тия две да възобновят старото музикално дружество „Рилски звук". Ще се повърнем.

АНОНИМ.

Приятелски съвети.

Ние започваме нова учебна година. Една след друга, една след друга — редят се години, всяка от които изхвърля в развълнуваното житейско море неопитни *младежи*, които през нея и в тая, която я е предшествувала и още в по-първата, са били *ученици*, търсили са *знание*, седяли са, както нас, на изтърканите училищни *чинове* и са зяпали глупаво в златните очила на преподавателя по литература, напр., в голямата връзка ключове на тоя по физика или разсеяно са следили безбройните дири от *числа, корени, косинуси, лимеси* и различни други *комбинации*, които тебеширя на *математика* оставя по дългата черна дъска. Една групичка от 16 души момчета, между които смиреномъдрено се гуши и моя милост — дали ще бъде щастлива току-що настъпилата година да ни изпотопи в това бурно море? Може би — а като си кажа тая дума („можеби") некакси плахо се оглеждам да видя това ужасно *житейско море* (което ни чака), но от страх ли, от свен ли, от що ли друго — незнам, но винаги пред мене изпъква едно друго море, не по малко *интересно, бурно и житейско*: дванадесет годишното море на моя *ученически живот*! Много спомени красят тоя ми живот, много *вълни* забелязвам аз из това *ученическо море* — и считайки се за стар тъхен познайник (на вълните) аз искам да поговоря малко с читателите — ученици за тях.

Сега вече аз почвам *съветите* Страхувам се, че те ще излезат *по кьос* от увода ми — но що да правя: по-къс увод не можах да измисля В *училището* има различни *ученици*: едни много хубаво могат да пишат и красиво и; съдържателно; други — много хубаво умеят да говорят, на късо или на дълго, но всъ пак съдържателно; трети — могат и двете работи да вършат, а четвърти — ниго едната.

Тия последните (а те са най-много) се делят на две категории: едните постоянно си мълчат, а другите непрекъснато говорят И *най-опасните* за *училището*, за *училищния живот* и за онова, което в нашите училища обичаме да наричаме „school spirit', са именно тия последните.

Те на всяка стъпка протестират против „неправдите", които се вършели из училището, постоянно всеват раздори и приказват всичко *най-лошо* за ония, които най-много работят за плодовит учлищен живот, обвинявайки ги в „амбициозност", „надменност" или „желание да изпъкнат", ако има организации в училището тогава те винаги ще искат да им бъдат начело, макар и да виждат, че не могат изпълни тая роля *както трябва, добре* или *толкова добре*, колкото *някои други* биха я изпълнили, а ако по една или друга случайност не бъдат допустнати до исканите места, започват своите атаки против избраните: този бил избран *незаконно*, онзи не бил *достоен* за тая длъжност, другия *не трябвало* да бъде избиран, защото имало по-достойни от него, четвърти *се носел* много *горделиво* и гледал всъ да изпъква, пренебрегвал някои от другарите си, като ги смятал за *тъпи* и искал да се освободи от тях, пети в някои избор *агитирал* (подържал кандидатурата си) или даже *гласувал* за себе си, което било *незаконно*, та *„да разтурим* избора" и пр. и пр Понекога тия „разговори" се ограничават до тук и спират (тяхния естествен край), но понякога авторите им прекрачват прага и отиват още по-далеч: „Ние *ще работим за разваляването на това дружество*, защото членовете му не избраха *нас* в настоятелството, а *други*!"

На тия „любезни" другари аз няма да давам съвети — как мога аз да ги съветвам, когато те знаят повече от мене — нима не е обидно за тях! На вас, другари, които цял ден, от сутрин до вечер, от вечер до сутрин мислите и работите за *доброто* на училището, за един *интензивен* и *пълен* училищен *живот*, за създаването на един *здрав, истински* „school spirit" аз искам да кажа две-три думи. Аз описах *оних*, които ще ви *пречат* и *пъхат* в работата — и на вас не остава друго, освен с *презрение* да ги *оставите настрана* и *неотклонно да следвате пътя*, който сте тръгнали. Вас *ще ви хулят*, вас *ще ви пеят*, вас *ще ви подиграват*, за вас *анонимни писма ще пишат*, вас *ще ви клеветят, ще ви обиждат* — винаги и всякъде вие *вървете с вирнато чело*, с яснота съзнание за *величината на делото*, което ви е възложено. *Никога не отстъпвайте назад, никога не допускайте* сянка от отчаяние да мине над вашите светли чела или да засени вашите топли души. Само по такъв начин *вие ще можете да успеете* в работата си, само по такъв начин *вие ще можете да подържате* ученическите си дружества в училището, само по такъв начин *вие ще докарате и запазите един истински* „school spirit".

Това са моите съвети. Аз не ви ги натрапвам, но ако вие искате да сполучите в работата си, възприемете ги, опитайте ги, следвайте ги и моята честна дума, бъдете сигурни, че ще имате един солиден, един великолепен училищен живот!

НА 7 ОКТОМВРИ — сжбота вечерта — учениците от IV клас на Американската мжжка гимназия ще дадат

ЛИТЕРАТУРНО-МУЗИКАЛНА

ВЕЧЕРИНКА

с благотворителна цел — подпомагане на бедни свои сжкласници.

Входа е само 5 лева.

Другари — ученици и ученички — посетете тая с високоблагородна цел вечеринка, докажете, че вие умеете да сжчувствувате и подкрепяте всяко хубаво и красиво дяло!

КНИЖНИНА.

СИНОНИМ.

„СВЕТЛО БЖДАЩЕ" — БОЕН ОРГАН НА САМОКОВСКОТО УЧЕН. ВЖЗДЖР. ДРУЖЕСТВО.

Ученическото вождържателно дружество „Св. Бждеще" в държавната гимназия „К. Фотинов" проявява една похвална дейност. През ваканцията то е посетило някои села из околията, кждето при прогимназията, кждето има такава, или при основното училище, кждето няма, е образувало свои секции. В самия град тук, то много често урежда сказки, беседи и реферати за членовете си и за външни лица. По най-крупната работа, която върши то, това е, че издава собствен боен вождържателен лист — „Светло бждеще" — който излиза всеки две седмици. Неколко броя от тоя вождържателен вестник получихме в редакцията и не считаме за излишно и безинтересно за нашите читатели, болшинството от които вервме, са вождържатели или най-малко сжчуств. на тая велика идея да поговорим върху него.

От това, което до сега сме чели в „Светло бждеще" смело можем да заключим, че той оправдава сжществуването си, като *боен орган на вжздържателно дружество*. В него ние намерихме много силни и подходящи статии — друг път ще говорим по-обширно върху тоя въпрос, та сега няма да се спираме подробно — против най-грозящия човека и човечеството порок — *пиянството*, — намерихме хубави, аргументирани *нощви* към младежта за борба против тоя човешки бич, намерихме изобличителни сведения и данни за количеството, напр. на изпиваня всяка година в нашия малък Самоков *алкоол*, споставено всичко това с полезните неща, които се вършат в града и пр. Покрай всичко това, дадено е място и на *теоритични* статии — такива, които от научна точка гледище доказват колко *алкоола* и *пиянството* са вредни и колко благородна и велика е идеята за вождържанието!

„Светло бждеще" се редактира от ученици — и тяхната неопитност, липса на време или др т. е може би причината покрай горните хубави работи във вестника да срещаме и някои — ако и те да са сжвсем малко и незначителни грешки. Когато той свърши годишнината си, ще имаме случай да поговорим по-обширно върху него и върху това, което той през едногодишния си живот е направил. Сега ще се задоволим да посочим само една от неговите грешки — ако можем да ги наречем така. Като *боен* орган на една идея „Светло бждаще" в никой случай *не трябваше* да дава място на *стихове*, които нямат нищо общо с целта, която той преследва. Думата е за стиховете на Емолян Пилай, поместени в по-първите броеве на вестника. Като се обявяваме против тях, това сжвсем не значи, че ги намираме за лоши или неиздържани — не, това е друг въпрос, който не е за разискване тук. Фактът е, че те *нямат нищо общо* с вождържателната идея и следователно *нямат място* в боен орган на последната.

За сега само толкова. Като възпитаници на едно заведение, което най-широко покровителствува и работи за вождържанието, като такива, които лично одобряваме и обичаме тая светла идея, ние не можем освен да се радваме на успехите на нашия сжбрат „Светло бждаще". Нашите най-искрени поздрави и благопожелания.

ХРОНИКА.

— **От 14 т. м.** двете американски гимназии започнаха своите редовни занятия. На тази дата в 4 ч сл. обед на учениците — както винаги става това — бяха представени новите и изобщо всички учители, а от 15 с. м. започнахме уроци по редовна програма.

— **На 16 с. м.**, сжбота вечерта, по инициатива на членове от миналогодишния Ученически Сжвет, се уреди в занимателната стая традиционното „Welcome meeting". Бяха изпълнени хубави номера — декламации, хуморески и музика, — а учениците чуха по неколко хубави думи от господин Д-р Хаскел, миналогодишния абитуриент Хр. Янев (който случайно беше тук) и от осмокласника Петко Пеев. След това се поднесоха плодове и под звуковете на училищния ни марш, изпет с ентусиазм от всички ученици, срещата биде закрита

— **След подготовката** с „Welcome meeting", следующата сжбота вечер — 24 с. м. — стана нашия традиционен празник „Св. Илия". Неговото отпразнуване, както винаги, и тая година стана блестящо, а резултатите неочаквани: по лицата на всички нови ученици няма вече оная боязливост, оная умисленост, която се забелязваше първите дни. Познава се, че сирота, който изпиха на „Св. Илия" им е подействувал. Впрочем, в втория брой ще излезем по-подробно по тоя въпрос.

— **Училищния лекар** господин д-р Ничев в петък вечер (23 IX) в занимателната стая на Мжжката Гимназия държа хубава сказка за учащите се в двете гимназии. Предмета му бе „Микробите и техните свойства". Сказката направи отлично впечатление на слушалите я, и от техно име дължим да благодарим на многоуважаемия ни лекар за нея. Радваме се, че ще имаме привилегията да слушаме още такива сказки с помощта на който да не позволим да се повтори миналогодишната напаст в училището.

— **Тази година** в училищата имаме доста нови преподаватели. Освен Д-р Ничев, за когото споменахме, че е училищен лекар, на нас сега ще ни преподават: Г-н Зографов, литератор, добър автор на статии в „Развигор" и др по литература; Господин К. Янков, миналогодишен учител в Държавната гимназия — по математика (заедно с г-н Георгиев); г-н Захариев, — по български език на прогимназията. (Последните двама са сжщо и надзиратели и живеят в пансиона). На мястото на г-ца Сахатчиева история и география преподава г-ца Данаилова от Кюстендил. Има сжщо и американци — Miss Snyder по английски език в Девическата гимназия и Mr. Stearns — по английски и предметите, които се изучават на тоя език (философия, социални науки, религия и др.) в мжжкото училище. Господин Роланд — нашия обичен и. д. директор миналата година, сега е главният помощник на директора г-н Остранджр, а освен това преподава английски език на някои класове. Джрводелницата, под ржководството на новоназначения преподавател майстор господин Тосков сжщо редовно работи.

— **Както се научаваме**, има проект училищната печатница от нова година да се премести в София. Нейния миналогодишен директор г-н Маркм се пренесе окончателно в София, кадето ще заеме работата на покойния г-н Удров — ще бжде официален представител на училищата ни. От името на редакцията заради всичко, което той направи за „Рилски шепот" миналата година, ние му пожелаваме отличен успех в работата, която му предстои.

— **За сжветник** при редакционния комитет на „Рилски шепот", на мястото на г-н Маркм от миналата година е поканен учителя по литература г-н Зографов, който с готовност прие поканата. Радваме се да сжобщим това на всички читатели.

— **Бившия наш главен редактор** Хр. Янев в началото на тази учебна година беше за два-три дни тук и замина да продължава науките си в Цариград. И на него редакцията пожелава отлично бждаще.

— **Ученическия сжвет** за тази година е вече избран, но още не е започнал своята работа. Като негови членове влизат учениците: Димитжр Георгиев и Тодор Добровски (VIII кл.), Асен Начев (VII), Асен Николов (VI), Мирчо Стоименов (V), Изидор Алкалай (IV) и Акександр Кременлиев (прогимназията). Учителския сжвет още не е избрал своя представител.

— **Времето от 25 до 30 т. м.** ще бжде трудова седмица на училищата ни. Учениците и ученичките са разделени на групи, които ще вършат различна работа. По това ще поговорим по-подробно (и с снимки) в следующия брой.

— **Училищните организации** започнаха вече едно след друго своята дейност. Първи „Спорт Клуб" избра своето настоятелство, което има следния състав: председател: Л. Ванков (VII), подпредседател: П. Пеев (VIII), секретар: А. Начев (VII), касиер: Н. Попов (VII), домакин: Из. Алкалай (IV), контрола: Б. Димитров (V), М Стоименов (V) и Р. Кютукчиев (VII кл.)

На 23 с. м — събота след обед и „Развитие" избра своите водачи за тая година, както следва: председател: Георги Тодоров (VIII кл.), подпредседател: Димитър Георгиев (VIII), секретар: Борис Димитров (V), касиер: Хаим Иосифов (VIII), библиотекар: Цвятко Попов (V), домакини: Ив. Димитров (V) и Из. Алкалай (IV). Контролна комисия: Васил А. Радев (VIII), Димитър Григоров (VIII) и Ив. Добровски (VI). Редактори на вестник „Жило" — ръкописния орган на д-вото: Д. Георгиев (подпредседател), Никола Милев (V кл.); Цв. Стефанов (V кл.) и Владимир Кантарджиев (IV кл.).

— **Boy Scout**-ската организация е избрала следното настоятелство: Scoutmaster: П. Роланд, Ass. scoutmaster: Ил. Мутафчиев (VII); секретар: Б. Димитров (V); касиер: Н. Мутафчиев (VI).

— **Другите организации** — Мл. Хр. Д-во, Въздържателната дружина, девическото д-во „Напредък". не са избирали още настоятелствата си. За тях ще съобщим в втория брой.

— На всички училищни организации редакцията пожелава усилена дейност за закрепване на толкова необходимия „School spirit".

— В Ам. м. гимназия тази година има всичко 133 ученика, от които 109 стари и 24 нови, 111 пансионери и 22 приходящи (от града). По класове те се разпределят както следва: VIII клас — 17 души; VII клас — 11; VI — 17; V — 30; IV — 36; III прог. кл. 13 и II прог. кл. — 9 души.

ВНИМАНИЕ!

1. Този брой се изпраща на всички стари абонати и ония, които са препоръчани на редакцията. Поради голямото поскъпване на печат и хартия, принудени сме да увеличим абонамента на 25 лева.

Молим всички, които искат да получават „Р. Шепот", веднага с получаването на тоя брой, да изпратят абонамента му в редакцията — Ам. м. гимназия. На ония, които не сторят това, вторият брой не ще се изпрати, а те да бъдат така добри да повърнат първия.

2. Ония абонати, които не са платили абонамента си за миналата година, да сторят това веднага, за да не става нужда от второ напомняне, което ще бъде обидно и за тях и за нас.

Печатница на К. Батов и К. Тулев — Самоков.